

Τέμπη - ελληνική αστική τάξη - 61,31%

Μια στο τόσο, η αστική τάξη της χώρας αντικρίζει την κοινωνία όπως είναι κι όχι όπως θέλει να τη βλέπει, δηλαδή ως λαό και όχι ως πληθυσμό. Αυτό το «μια στο τόσο» έχει παραδόξως συγκεκριμένη περιοδικότητα και είναι κάθε φορά εντελώς τραυματικό. Πρόκειται για μια στιγμή σχεδόν μεταφυσική, όπου δεν είναι πλέον το θέμα η αριστερά, τα συνδικάτα, οι φοιτητές, το ό,τι άλλο, αλλά το ίδιο το λαϊκό σώμα ως πρόβλημα. Στη σύγχρονη πολιτική ιστορία, αυτό πρωτοπήρε σάρκα και οστά με τη λεγόμενη ΕΑΜική τομή και την ιστορική δυναμική τής Απελευθέρωσης, όπου, στο τρίμηνο που μεσολάβησε ανάμεσα στη συμφωνία της Καζέρτας και στα Δεκεμβριανά, ο δωσιλογικός εθνικός κορμός βρέθηκε ακάλυπτος τόσο απ' τους απερχόμενους Γερμανούς όσο κι απ' το Κάιρο, και, για την πολύ σύντομη αυτή περίοδο, κατάλαβε τι εστί βερίκοκο. Εάν, δε, είχαν γίνει ελεύθερες εκλογές κατά την Απελευθέρωση, τότε οι δυνάμεις της εθνικής αντίστασης, με νωπές τις πολλαπλές δάφνες του αντιφασιστικού αγώνα, θα τις είχαν προφανώς πάρει περπατώντας όπως δείχνουν όχι μόνο έρευνες της εποχής, αλλά και κάθε αντίστοιχη εμπειρία σε άλλες χώρες με χαρακτηριστικότερη αυτή των γαλλικών εκλογών του '45. Αντ' αυτού, έγιναν τα Δεκεμβριανά, κι οι εκλογές του '46 διεξήχθησαν υπό το καθεστώς αποκλεισμού και τρομοκρατίας που γνωρίζουμε. Η πλειοψηφία του λαϊκού σώματος βρέθηκε να μην έχει τι να ψηφίσει.

Έτσι, το ποσοστό αυτού του «λαού» υφίσταται μεν, αλλά δεν αποτυπώνεται πουθενά. Στη συνείδηση της Ελληνικής αστικής τάξης όμως, είναι πλέον σαφές: αυτοί υπάρχουν, είναι εδώ, και όποτε τους δοθεί η ευκαιρία θα μας την κάνουν. Τη στιγμή εκείνη σχηματίζεται κι ο (εν πολλοίς απaráλλαχτος έκτοτε) χαρακτήρας της διαλεκτικής σχέσης εξουσίας και υποτελών τάξεων που παρουσιάζει σαφή τιμωρητικά χαρακτηριστικά. Ο «λαός» γίνεται κάτι το απολύτως εχθρικό και επικίνδυνο, κάτι το βρομερό που δεν πρέπει να εκδηλώνεται ποτέ κοινωνικοπολιτικά, κάτι του οποίου η ποιοτική πολιτική ταυτότητα πρέπει συστηματικά να πατάσσεται, και που θα μπορούμε να το οπτικοποιούμε στη μαζική του διάσταση μόνο στα γήπεδα και στα μπουζούκια. Από τότε, όποτε το υποκείμενο «λαός» επέτρεψε στον εαυτό του να ξεμυτίσει ποιοτικά ως τέτοιο, συχνά μάλιστα –και αυτό έχει ενδιαφέρον για μας σήμερα, στην εποχή των Τεμπών– με αφορμές «ανθρώπινης απώλειας» (π.χ. κηδεία Λαμπράκη) πατάχθηκε βίαια (Ιουλιανά, Χούντα, κλπ.).

Για κάθε απόπημα των Ζουλού του, η ετυμηγορία του Έλληνα Αφρικάνερ ήταν πάντα η ίδια: θα σας δέρνουμε για 30 χρόνια, και μετά βλέπουμε. Στη Μεταπολίτευση, το μεγάλο γεγονός είναι σαφώς το '81. Αντίστοιχα τραυματικό, ακριβώς λόγω της πρώτης επίσημης αποτύπωσης αυτού του ποσοστού. Ανεξαρτήτως του τι έγινε αμέσως μετά, του πού πήγαν αυτά τα αιτήματα, τα πολιτικά προγράμματα

και προτάγματα, δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε ότι όσοι εν έτει 1981 ψήφισαν οτιδήποτε άλλο εκτός από ΝΔ, Μαρκεζίνη ή ΚΟΔΗΣΟ, ψήφισαν υπέρ της εξόδου από ΕΟΚ και ΝΑΤΟ. Και το ποσοστό αυτό, για μια φορά ελεύθερα εκπεφρασμένο, είναι αρκετά τρομαχτικό.

Για την ακρίβεια, και εδώ είναι δύσκολο να μην ανατριχιάσει κανείς, αν προσθέσεις τα ποσοστά όλων των κομμάτων που εκείνη τη στιγμή κατεβαίνουν με πρόγραμμα ρήξης και, επαναλαμβάνουμε, εξόδου, απ' το ΠΑΣΟΚ μέχρι την εξωκοινοβουλευτική αριστερά, το άθροισμά τους είναι ακριβώς 61%. Η απάντηση σ' αυτό το σοκ είναι να του αποδοθεί το όνομα «ιδεολογική ηγεμονία» (στην οποία αργότερα θα χρεωθούν όλα τα κακώς κείμενα της Μεταπολίτευσης), ενώ η οκταετία του εκσυγχρονισμού θα έρθει στη συνέχεια να καταπραΰνει το ταξικό φρικάρισμα, να δώσει την εντύπωση ότι εντάξει, συγχωνεύθηκαν όλα αυτά τώρα, εξανθρωπίστηκε κάπως το κοινωνικό τοπίο, δεν θα ξανάχουμε τέτοιες ασχήμιες. Όμως το ποσοστό είναι εκεί. Διατηρείται κοινωνικά, ανακυκλώνεται πολιτισμικά, και περιμένει. Διαφορετικοί άνθρωποι, διαφορετικά πλαίσια, ναι, σαφώς, όμως 34 χρόνια μετά, το δημοψήφισμα του 2015 που διεξάγεται με κλειστές τράπεζες Ιούλιο μήνα, με καύσωνα και ελλείψεις σε βασικά είδη, με σύσσωμο τον αστικό (και τον κίτρινο) τύπο και όλες τις συστημικές τηλεοράσεις να λένε ότι αν ψηφίσετε «όχι» βγάζουμε απ' το Ευρώ και μας τρώνε οι κροκόδειλοι, τα αποτελέσματα το βράδυ δείχνουν ακριβώς το ίδιο ποσοστό: 61,31%.

Η επικαιροποιημένη μισανθρωπία και ο τιμωρητικός σαδισμός με τον οποίο αντιμετωπίζεται έκτοτε ο Έλληνας πολίτης απ' την ίδια του την ιθύνουσα τάξη (αφήστε τι του κάνει, κοιτάξτε απλώς τον τρόπο με τον οποίο του μιλάει), σχετίζεται άμεσα μ' αυτό το απελπιστικό γι' αυτήν κοινωνικοπολιτικό μοτίβο. Δεν υπάρχει ελπίδα μ' αυτούς, δεν γίνονται άνθρωποι με τίποτα, μπορούμε συνεπώς να τους κάνουμε ό,τι θέλουμε χωρίς κανένα έλεος – ιδανικά, να έρθουν άλλοι άνθρωποι βρε παιδί μου, άλλο crowd, άλλοι επενδυτές και ιδιοκτήτες ακινήτων, ώστε να μη βλέπουμε καν τις κωλόφατσές τους. Μόνο που μετά από δέκα χρόνια ξύλου, τα Τέμπη επανάφεραν και πάλι την εικόνα τής συντριπτικά πλειοψηφικής έκφρασης ενάντια στην επικρατούσα τάξη πραγμάτων, ενάντια σ' αυτόν ακριβώς τον υφιστάμενο συστημικό σαδισμό, αυτή τη φορά όχι υπό τη μορφή κάποιου ποσοστιαίου αριθμού αλλά σαν χειροπιαστή εικόνα, με τις μεγαλύτερες συγκεντρώσεις από καταβολής νεοελληνικού κράτους – συγκεντρώσεις δυναμικής διαμαρτυρίας, συγκεντρώσεις δυνητικού ξεσηκωμού.

Και εκεί είμαστε τώρα. Γιατί εκεί ήμασταν κι από πάντα. Με τη βελόνα κολλημένη στο παρά πέντε κάποιου μεγάλου πράγματος – μιας μεγάλης εξόδου. Ενός απελευθερωτικού ιστορικού γεγονότος που για να συμβεί περιμένει καρτερικά τη στιγμή του, τις αφηγηματικές του αφορμές, το υποκείμενό του.

Σε κάθε περίπτωση, τα κουκιά είναι εδώ. Δαρμένα, προδομένα, ηττημένα, αλλά εδώ.

Το κείμενο αυτό δημοσιεύτηκε αρχικά στην προσωπική σελίδα του Facebook του Μάκη Μαλαφέκα.

